

چنگیز خان به سبب شراب‌خواری روس‌ها شایسته‌ی سرزنش است!*

دکتر ولادیمیر نوژنی

ترجمه‌ی دکتر علی بحرانی‌پور**

نتایج تحقیقات یک تیم پزشکی به ریاست دکتر ولادیمیر نوژنی (Vladimir Nozhney) در مرکز تحقیقات مواد مخدر وابسته به وزارت بهداشت روسیه نشان می‌دهد که انتقال تاریخی ژن‌های مغولان از طریق ازدواج و آمیختگی نژادی با روس‌ها، موجب ضعف ژنتیک معده مردمان قوم اسلاو در برابر شراب شده، باعث بروز مشکلاتی چون اعتیاد به الکل و کاهش سن مرگ در روسیه شده است. نوشته‌ی حاضر صرف نظر از تحقیق درباره‌ی چگونگی تاثیر ژن‌های مغولان بر الکلیسم در روسیه، به طور غیر مستقیم الگوی فرهنگ و عادات غذایی قوم اسلاو را به تصویر می‌کشد، که در مطالعات تاریخ اقتصادی و اجتماعی نیز سودمند است.

مقدمه:

دانشمندان علم ژنتیک باور دارند که تقریباً نیمی از جمعیت روسیه در طول تاریخ ژن‌های مغولی به ارث برده‌اند. روزنامه نگاری به نام جرمی پیج (Jeremy Page) از روزنامه تایمز نوشته است که دانشمندان طی انجام تحقیقی جنجالی برای ساخت دارویی جهت درمان اعتیاد به مشروبات الکلی (Alcoholism) و بررسی پیامدهای آن، قادر به تشخیص وجود ارتباطی مستقیم و ژنتیک میان ضعف ستی بدن روس‌ها در برابر مشروبات الکلی و تهاجم اردوی تاتاران چنگیزی به سرزمین روسیه شده‌اند.^۱

دانشمندان مدعی‌اند که تقریباً نیمی از جمعیت روسیه ژن‌هایی مغولی به ارث برده‌اند که موجب جذب مقدار غیر عادی الکل در خون می‌شود. همچنین معده‌ی روس‌ها معمولاً برای هضم کامل الکل، در

* نوشته‌ی حاضر ترجمه‌ای است از مصاحبه‌ی جرمی پیج خبرنگار روزنامه تایمز با دکتر ولادیمیر نوژنی از مرکز ملی تحقیقات مواد مخدر وزارت بهداشت روسیه که توسط آنا اوسیپووا Anna Ossipova انجام و از روسی به انگلیسی ترجمه شده است. با مشخصات ذیل:

<http://64.233.183.104/search?q=cache:zzafy3pbhhkj:english.pravda.iru/main/18/90/360/11931-alcoholism>

** عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

مقایسه با اروپاییان، نیاز به زمان بیش‌تری دارد. این بدان معنی است که روس‌ها بسیار سنگین‌تر از دیگران شراب می‌نوشند؛ و از پیامدهای شدید آن رنج می‌برند، و روی هم رفته بیش‌تر مستعدِ اعتیاد به مشروبات الکلی هستند؛ به ویژه اگر گرایش به ودکا را نیز به حساب آوریم. گرچه آب و هوای روسیه، بحران‌های سیاسی و اقتصادی آن سرزمین از زمان سقوط اتحاد جماهیر شوروی نیز در این زمینه موثر بوده است.

ولادیمیر نوژنی از مرکز ملی تحقیقات مواد مخدر در وزارت بهداشت روسیه می‌گوید: «تفاوت‌های مردم روسیه [از نظر ژنتیک] بسیار است. این مسئله حتی از طریق تدقیق در رفتار مردم و حتی شیوهی دست دادن آن‌ها نیز مشهود است». نوژنی می‌افزاید: «به طور متوسط ۵۰ درصد مردم مسکو چنین ژن مغولی را دارند و ما گمان می‌کنیم که این ژن در اعتیاد آن‌ها به مشروبات الکلی دخالت و تاثیر دارد». دانشمندان طی تحقیق مورد بحث به ۱۲ دانش‌جوی داوطلب هر یک به مقدار ۳۵۰ گرم ودکا در یک ساعت خوراندند، و به دقت با کمک مانیتور رفتار آنان را زیر نظر گرفتند.

دکتر نوژنی در مصاحبه با روزنامه تایمز چنین گفت: «طبق معیارهای غربی، ۳۵۰ گرم ودکا مقدار زیادی است. اما در روسیه این مقدار عادی است». ابتدا دانش‌جویان گمان کردند که وضع خوب و عادی است. زیرا آنان صرفاً متقاعد به نوشیدن شراب شده بودند. اما سپس دریافتند که اشتباه کرده بودند [و هنوز آزمایش ادامه داشت].

هریک از دانش‌جویان بایستی در حال مستی آزمون‌های مشخصی را می‌گذراندند که شامل پاسخ دادن به سوالات و رانندگی کردن در یک بازی کامپیوتری بود. همچنین از آنان خواسته شده بود تا در لوله‌های خاصی بدمند تا مقدار الکل درون بدن آنان را اندازه‌گیری کنند. دانشمندان حتی به سرعتِ برخاستنِ دانش‌جویان از صندلی‌های خود توجه دقیقی داشتند.

پس از انجام تعداد دیگری آزمون و سرو صبحانه توسط دانش‌جویان، تعدادی آزمون به منظور اندازه‌گیری پیامدها انجام شد و معلوم شد که بدن دانش‌جویانی که ژن‌های مغولی داشته‌اند، ۵۰ درصد بیش از دیگران الکل به خود جذب کرده بود؛ و همچنین بسیار دیرتر از دیگر دانش‌جویان آن را هضم کرده بودند.

نوژنی اظهار می‌دارد که: «آن‌ها در هنگام مستی علاقه‌مند به تجربه کردن احساسات متفاوتی بودند، چنان که برای روحیه‌های تهاجمی یا افسردگی مستعدتر شدند. آنان از نظر چهره لزوماً تشابه ظاهری با مغولان نداشتند، بل که تنها حامل ژن مغولی بودند».

مغولان در آغاز در سراسر آسیا و اروپا آمد و شد می‌کردند^۲. سپس در قرن ۱۳م/۷ه.ق به اروپا هجوم بردند. آنان در حدود ۳۰۰ سال بر روسیه حکومت کردند؛ و اختلاط نژادی و ازدواج‌هایی میان دو نژاد مغول و روس و دیگر ملل کاملاً معمول و مرسوم شد.

اکنون دانشمندان می‌دانند مردمانی که خاستگاه مغولی دارند، از جمله برخی چینیان، کره‌ای‌ها، ژاپنی‌ها در درون معده خود دارای ماده‌ی مخمری هستند که مسئول هضم الکل است و به اندازه‌ی ماده‌ی موجود در معده اروپاییان نیرومند و موثر نیست.

دکتر نوژنی مدعی است که نخستین پژوهشی را رهبری می‌کند که درباره‌ی تاثیرات الکل بر ژن‌های روسی و مغولی است. طبق نظر وی چنین پدیده‌ای از طریق تکامل زیستی قابل توضیح است. عشایر مغول که الکل را تنها به شکل شیر تخمیر شده‌ی اسب (موسوم به قُمیز) می‌شناختند، طی تکامل زیستی خود نوعی ماده‌ی مخمر را در معده خود تولید کردند. ساختار ژنتیکی آنان متفاوت با اروپاییانی بود که عادت داشتند مشروبات الکلی بسیار موثرتری را مصرف کنند؛ مشروباتی که از انگور و جو به دست می‌آمد.

این پژوهش نشان می‌دهد که روس‌ها سالانه ۱۵ لیتر الکل خالص مصرف می‌کنند. این یکی از بالاترین میانگین‌های مصرف الکل در جهان است. بر اساس این پژوهش از هر هفت تن روس، یک نفر از اعتیاد به مشروبات الکلی رنج می‌برد و الکل غالباً به عنوان عامل کاهش نسبی طول عمر در روسیه به شمار می‌رود.

یادداشت‌ها

۱. شاید به‌ترین و قدیمی‌ترین منبع درباره تهاجم مغولان به روسیه کتاب ذیل باشد:
Anonymous, *the chronicle of Novgorod (1061-1471)*, translator. Robert Michell and Nevill Forbes, introduction by C. Raymond Beazley, ed, A.A. Shakhmatov, London: Offices of the society, 1614.
۲. احتمالاً منظور نویسنده از مغولان در این جمله ساکنان طایفه ترک و مغول قبیچاق است که در استپ‌های سواحل شمالی دریای سیاه می‌زیستند و روس‌ها آنان را پولوتسی می‌نامیدند و نیز به کومان یا قبیچاق هم مشهور بودند. رک به دیوید مورگان، مغول‌ها، ترجمه عباس منجر، تهران، مرکز، ۱۳۷۱، ص ۱۶۷.